Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 2010

INGVAR SVENSSON

Svensson, I.: Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 2010. **[Remarkable records of Microlepidoptera in Sweden during 2010.]** – Entomologisk Tidskrift. 132 (1): 55-68. Uppsala, Sweden 2011. ISSN 0013-886x.

The series of annual compilations of remarkable records of Microlepidoptera is continued for the 38th year. The winter was unusually long but without severe cold. In Skåne the spring arrived at the end of March but further north the snow remained much longer. In spite of rather low numbers of butterflies and moths in general terms five new species for Sweden can be reported, some of them quite extraordinary. Thus at present 1721 species of Microlepidoptera are known from Sweden. The most remarkable record is undoubtedly one single female in the province of Småland of *Nemapogon gliriella* (Heyden, 1865). Two specimens of the expansive species *Ecpyrrhorrhoea rubiginalis* (Hübner, 1796) in southern Skåne may be considered migrants. The long distance migration of *Psorosa nucleolella* (Möschler, 1866) to Öland may be regarded a surprise even if this species was previously known from Finland. Like often before, the part of southern Sweden closest to Finland offered some new species for our country. The discovery of *Phyllonorycter populifoliella* (Treitschke, 1833), previously known from both Finland and Norway, was since long expected. *Denisia luticiliella* (Erschoff, 1877), recorded from northern Uppland, was likewise anticipated as it has recently increased its distribution into Estonia and Latvia. The introduced southeast Asiatic and Australian species *Arthroschista hilaralis* (Walker, 1859) was found indoors after a vacation trip to Thailand and Laos. *Selagia argyrella* (Denis & Schiffermüller, 1775) has only been known from a doubtful Swedish record. However, this year two specimens were found in the southernmost part of Skåne. Two species resident in Sweden have been confused with species from Central Europe and described as new species during the past year: *Coleophora parthenogenella* Falck, 2010 has been found to be a sibling species of *C. saturatella* Stainton, 1859, and under similar circumstances the gracillarid moth *Caloptilia jurateae* Bengtsson, 2010 has replaced *C. semifascia* Haworth, 1828. A second finding site for *Celypha aurofasciana* (Haworth, 1811) was astoundingly discovered in a small beech wood in Småland. Finally, after more than 50 years absence *Phyllocnistis saligna* (Zeller, 1839) was rediscovered in Skåne, Lund.

† *I. Svensson, Vivedalsvägen 10, Österslöv, SE-291 94 Kristianstad, Sweden*

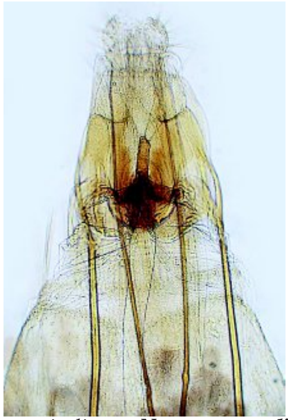
Detta är den 38:e årsrapporten om anmärkningsvärda småfjärilfynd i Sverige. Liksom förut behandlas i ett särskilt avsnitt sådana arter som är särskilt intressanta. Det följs av sedvanligt avsnitt om immigration och ett avsnitt med fortsättning om aktuella lokaler. Förutom vetenskapliga namn används i dessa tre avsnitt även svenska namn enligt Svensson & Palmqvist (1990), Bengtsson et al. (2008) och Bengtsson & Johansson (2011). Berättelserna om de olika arterna grundas på insamlarnas egna uppgifter. I ett följande avsnitt förtecknas nya landskapsfynd, inklusive sådana från de första avsnitten. Insamlare anges här genom förkortningar enligt ZOO-TAX (Cederholm 1978, 1991). Insamlingsår anges endast för fynd före 2010. En förteckning över insamlare följer därefter.

Rapporten bygger på senaste upplagan av fjärilkatalogen (Svensson et al. 1994), med samma systematik och nomenklatur. Nu omnämnda

Figur 1. ***Nemapogon gliriella*** *(Heyden, 1865) styvskinnmal. Ny för Sverige. Exemplaret är insamlat av Peter Koch Schmidt i Danmarksvägens naturreservat, Långemåla, Småland den 3.VII.2010. Foto Bengt Å. Bengtsson.*

Nemapogon gliriella*. New to Sweden. Collected by Peter Koch Schmidt in the nature reserve Danmarksvägen, Långemåla, Småland, Sweden on 3.VII.2010.*

Figur 2. Hongenitalier av ***Nemapogon gliriella*** *(Heyden, 1865) (av exemplaret i Figur 1). Preparat KSMS 1518. Foto Bengt Å. Bengtsson.*

Female genitalia of ***Nemapogon gliriella*** *shown in Figur 1. Slide KSMS 1518.*

arter uppdateras enligt nyare publikationer. Katalogens numrering används i avsnittet om nya landskapsfynd. Auktorsnamnen utelämnas här. Ett varmt tack till alla rapportörer.

Som kontrast mot de senaste årens varma vintrar blev årets vinter ovanligt kall och lång, dock utan extrem kyla. Våren gjorde snabbintåg i slutet av mars och i Skåne var det praktiskt taget snöfritt 1 april. De första turerna ut på ljusfångst i slutet av april gav dock magert resultat. Riktig värme infann sig först några dagar i slutet av maj och början av juni med mer än + 25° på åtskilliga platser från Skåne till Norrbotten den 20 maj, vilket satte lite fart på fjärilarna även om nätterna var ganska kyliga. Under det svenska entomologmötet i Blekinge 4-6 juni var det igen mer normala svenska sommartemperaturer.

Intressantare arter

Ectoedemia longicaudella Klimesch, 1953, svartryggsdvärgmal (tidigare större ekbarksdvärgmal), rapporterar Magnus Unger från Ha, Släp, kyrkobyn mellan 19.VII och 7.VIII genom minst 5 imagines. Det skulle vara bra om någon kunde beskriva larvens levnadssätt och få fram skillnader i barkminans utseende mot vitryggsdvärgmal *E. atrifrontella*. (Jämför Bengtsson et al. 2008).

Lampronia redimitella Zeller, 1846, måbärsknoppmal, ses märkligt nog inte ofta fast arten har så vanliga värdväxter som vinbär och måbär. Kanske är den vanligare norrut. Nils Ryrholm, Hartmut Roweck och Nicolay Savenkov tog tre exemplar i To. Masugnsbyn 26.VI, medan Håkan Elmquist, Hans Hellberg, Lars Imby, Göran Palmqvist och Jukka Väyrynen bara lyckades få fram ett enda exemplar 29.VI på den förut kända lokalen med vinbärsbuskar.

Myrmecozela ochraceella (Tengström, 1848), myrstacksmal, har Magnus Unger fotograferat ett exemplar av på den lite isolerade ön Nidingen i Halland 11.VII. Arten är utan tvivel vanligare norrut.

Nemapogon gliriella (Heyden, 1865) insamlade Peter Koch-Schmidt ny för Norden vid ljusfångst i Sm. Långemåla, Danmarksvägens naturreservat 3.VII. Han fick den troligen på sitt engelska lysrör (Gooden light), en ensam hona. Fjärilen förekommer sällsynt och enstaka (feromonlockning har inte skett) i Tyskland (Hessen, Rheinland-Pfalz och Nordrhein-Westfalen), Tjeckien, Slovakien, Österrike, Slovenien, Turkiet, Georgien och Armenien. Det är sannolikt inte fråga om en tillfällig immigration utan fjärilen måste betraktas som bofast, så det är fråga om en aktningsvärd ökning av utbredningsområdet norrut. Närbesläktade malar som

Figur 3. ***Phyllonorycter populifoliella*** *(Treitschke, 1833) poppelguldmal. Ny för Sverige. Kläckt den 29.IX.2010 från mina på svartpoppel funnen vid Riksmuseet i Stockholm den 27.IX av Hans Hellberg. Foto Bengt Å. Bengtsson.*

Phyllonorycter populifoliella*. New to Sweden. Reared from Populus nigra by Hans Hellberg. Found at the Natural History Museum, Stockholm, Sweden, ex pupa 29.IX.2010.*

Figur 4. larvrör av ***Agonopterix multiplicella*** *(Erschoff, 1877). Foto Nils Ryrholm*

Larval tube of ***Agonopterix multiplicella****.*

N. wolffiella, mörk svampmal, ses sällan flyga och kommer nästan aldrig till ljus, men kommer gärna i stort antal till konstgjort feromon för *Synanthedon andrenaeformis*, olvonglasvingen. Fjärilen (Fig. 1) påminner om både *N. inconditella* (D. Lucas, 1956) och *N. fungivorella* (Benander, 1939) men är framför allt ljusare och utan teckningar mot framvingens bakkant. Hongenitalierna (Fig. 2) visar drag gemensamma med *N. nigralbella* (Zeller, 1839), som har helt annorlunda vingteckning. Larven anges leva i tickor på lövträd och död lövträdsved, *Stereum rugosum*, styvskinn, och *S. hirsutum*, raggskinn. Peter föreslår **styvskinnsmal** som svenskt namn.

Triaxomasia caprimulgella (Stainton, 1851), hålträdssvampmal. Vid årets feromonförsök i ek- och bokskogar på Tromtö i Blekinge, Förkärla visade det sig att hålträdssvampmalen hade något oväntade habitatval. Arten har fram till att Nils Ryrholm med medhjälparna Mattias Larsson och Glenn Svensson börjat med riktade feromonförsök ansetts vara knuten till stora hålträd, vanligen ek, i östra Småland och på Öland. Därför var det tämligen förvånande att finna att arten var utbredd på Kullaberg i Skåne – trots avsaknad av stora hålträd. I försöken på Tromtö visade det sig att arten endast förekom i bokskogarna, men inte en enda individ kunde hittas i de pampiga ekskogarna. Uppenbarligen kan hålträdssvampmalen hålla till i bokar och i dessa leva på ett för entomologer mer fördolt sätt, vilket även kan förklara förekomsten på Kullaberg och Hallands Väderö.

Trichophaga scandinaviella Zagulajev, 1960, spybollsmal, ses sällan men någon gång kommer den till ljus. Jan Å. Jonasson och Hans Petersson har haft ljusfälla på gång i naturreservatet Bua hed i Askum, Bohuslän och där fått 5-6 exemplar, det första i perioden 20.V-6.VI och det sista 3-20.VIII. Fällan var nästan tom vid vissa tömningar, vilket delvis berodde på dåligt väder men också på att en stormnatt i slutet av juli fälldes en tall över elkabeln, vilket inte upptäcktes förrän 14 dagar senare. Berguv, vars spybollar har konstaterats som larvföda, lär inte häcka på heden men en uv observerades i närheten. Värt att nämna är att *Leucoptera lotella* (Stainton, 1859), käringtandpuckelmal, återfanns på heden, bl.a. med stora minor redan i mitten av juli, och två exemplar av *Rhigognostis annulatella* (Curtis, 1832), skörbjuggsörtmal, kom i fällan så sent som i september

Caloptilia jurateae Bengtsson, 2010 är en nybeskriven art som i Sverige ersätter *C. semifascia* (Haworth, 1828), som närmast förekommer i Danmark De båda arterna är mycket lika

i vingteckning men kan skiljas på genitalierna. Kanske kan näringsväxterna vara olika. Vår art har kläckts från lönn (*Acer platanoides*), medan den gamla har kläckts från naverlönn (*A. campestre*) (Bengtsson 2010). Den nya arten har det svenska namnet **skogslönnsstyltmal**. På lönn finns i Sverige också den ganska nyligen upptäckta *C. hemidactylella* (roststyltmal, tidigare gulfläckig lönnstyltmal).

Phyllonorycter populifoliella (Treitschke, 1833) finns i Finland, Norge och Danmark, vilket väl var orsaken till att Hans Hellberg letade minor på poppel vid Riksmuseum i Stockholm 27.IX och på ca en timme fann två minor. Båda kläcktes efter några dagar inomhus. Den 6.X letade han igen drygt en timme på samma ställe och fann endast en förstörd mina. Den 9.X fortsatte han letandet vid närbelägna Järva krog med en sommarmina, två hela och en trasig mina och dagen efter i hemmastadsdelen Kista två minor som resultat. Ingen har kläckts. De liknande arterna *P. apparella* (Herrich-Schäffer, 1855) vit aspguldmal, *pastorella* (Zeller, 1846) höstjolsterguldmal och *sagitella* (Bjerkander, 1790) röd aspguldmal brukar kläckas senast i augusti och övervintrar som fjärilar, men kanske har denna art samma livscykel som flertalet guldmalar. Fjärilen (Fig. 3) skiljs från andra svenska guldmalar på att fläckarna ej bildar sneda hakar utan är nästan kvadratiska. De två svenska exemplaren har en vingbredd på 8,5 och 9 mm. Närmast i Baltikum förekommer en snarlik art, *P. comparella* (Duponchel, 1843), men den verkar föredra silverpoppel (*Populus alba*) medan vår nya art främst hittas på svartpoppel (*P. nigra*). Som svenskt namn föreslås **poppelguldmal**.

Phyllocnistis saligna (Zeller, 1839), pilsaftmal, fann jag för 50 år sedan på pilbuskar i min trädgård, men den försvann därifrån och man förmodade att arten var försvunnen också från landet. Så är emellertid glädjande nog inte fallet. Bengt Å. Bengtsson fann 24.IX många tiotal minor i årskvistar på vitpil (*Salix alba*) i Sk. Lund, Höje å. Flera puppskal fanns kvar i bladkanter och ingen fjäril kläcktes, varför Bengt gissar att höstgenerationen kläcker tidigare än vad vi trott. Mina minor i Österslöv samlade jag dock på sin tid in i oktober. Fjärilar kom till ljus i slutet av oktober. Det behövs mer forskning.

Yponomeuta irrorella (Hübner, 1796), molnspinnmal, fortsätter att uppträda på nya lokaler. Ronny Lindman fick ett exemplar på lampa hemma i Ha. Trönninge, Påarp 24.VII och Magnus Unger fotograferade en fjäril i Vg. Partille, Mellby samma natt. Dessutom togs ett exemplar i Sk. Spraggehusen 18–25.VII av Ryrholm & Källander. Troligen var det i dessa fall fråga om migration.

Agonopterix multiplicella (Erschoff, 1877), ryssplattmal, har som väntat bosatt sig för gott i landet. För att undersöka artens livsmiljö mer i detalj granskade Jan-Olov Björklund, Clas Källander och Nils Ryrholm 5.VIII gråbobestånden (*Artemisia vulgaris*) i Gä. Gävle, Engesberg, där Clas fått ännu ett exemplar i ljusfälla 30.V-25.VI. De hittade endast larver på de gråboplantor som stod halvskuggigt, men inte en enda larv på starkt solexponerade plantor. Larverna gjorde väldigt karakteristiska bladrullar på de yttre bladen (Fig. 4). De tillverkade nya bon efterhand, så att på varje angripen planta fanns det alltid fler tomma än bebodda bladrullar. På stora plantor kunde flera larver finnas samtidigt, men när bladrullarna undersöktes måste man vara försiktig för larverna kastade sig ut, på sedvanligt plattmalsmanér, så fort de blev det minsta störda. Därefter undersökte de även gråbobestånden i anslutning till hamnen i Up. Skutskär. Även här visade sig arten ganska utbredd och ha en större täthet än på norra sidan av Gävlebukten. Dock har Jan-Olovs vidare eftersök längs hela Roslagskusten inte lett till några ytterligare fynd, vilket indikerar att arten än så länge har en relativt begränsad förekomst i Sverige.

Denisia luticiliella (Erschoff, 1877) fann Clas Källander och Nils Ryrholm ett exemplar av i Up. Skutskär herrgård 6.VIII. Arten har expanderat kraftigt västerut i Europa under 2000-talet och är numera bofast både i Estland och i Lettland. Möjligen har arten tagit hjälp av människans timmertransporter eftersom den först dyker upp i städer och liknande knutpunkter. Liksom övriga praktmalar är arten knuten till gamla träd och död ved, vilket också var den livsmiljö där fjärilen hittades i Skutskär. Larven lever under skrovlig bark på gamla träd och fjärilen kan hittas på och i anslutning till grova gamla lövträd. Om populationerna är täta kan

man hitta fjärilar både på dagen och på natten. Exempelvis har arten uppträtt talrikt på gamla lindar i alléer ända in i centrala delar av Riga (Savenkov pers komm.), men även hittats på andra äldre träd som exempelvis ek, lönn och al. Fjärilen är lätt att känna igen på den gulmelerade vingteckningen och det distinkt gula huvudet med långa böjda gulorange palper som skiljer den från andra praktmalarter (Fig. 5). Som svenskt namn föreslås **parkpraktmal.**

Coleophora parthenogenella Falck, 2010 ersätter vår gamla *C. saturatella* Stainton, 1850 (*bilineatella* nec Zeller, 1849), som närmast finns i Danmark och har samma näringsväxt, harris (*Sarothamnus scoparius*). De båda arterna är ytterst lika varandra både i vingteckning och genitalier, men den nya arten är åtminstone i Norden partenogenetisk och har något längre taggig del i ductus bursae (Falck 2010). I Sverige har den även kläckts från hårginst (*Genista pilosa*). Det är inte uteslutet att vi kan hitta *S. saturatella* också i Sverige och den kan därför lämpligen behålla sitt svenska namn harrissäckmal, medan vår nya *C. parthenogenella* kan kallas **jungfrusäckmal**.

Mompha sturnipennella (Treitschke, 1833) (= *nodicolella* Fuchs, 1902), gallrallarrosbrokmal, såg Gunnar Isacsson dansa omkring i antal på barken på solbelysta tallstammar mitt på dagen i Ha. Åsa, Kläppe 14.VII. Tallarna hade dödats i skogsbrand 2008. På lokalen fanns rikligt med rallarros (*Epilobium angustifolium*).

Holcocera inunctella, alskogsförnamal, är en mycket sällan sedd art, som hittills bara har hittats på några få platser längs Norrbottenskusten och i Blekinge i Sölvesborgstrakten (Svensson 1995), alltid i alridåer eller albuskage. På liknande sätt uppträder den oftast utomlands, även om arten också finns på kontinenten långt från havsmiljö. Ett mycket överraskande fynd av en hona gjorde Bengt Å. Bengtsson den 22 juli i Småland, Danmarksvägens naturreservat i Högsby kommun. På lokalen finns al längs ett kärrområde strax utanför själva reservatet och det kan vara från dessa alar Bengt håvade exemplaret tidigt på kvällen.

Scrobipalpa proclivella (Fuchs, 1886), malörtsmåstävmal, finns kvar på sin första lokal i Sverige, den mycket artrika skräphögen i Hamra på Gotland. Clas Källander, Karl Källander och Nils Ryrholm fann ca fem exemplar 14.VIII. Soptippen har tyvärr nu lagts ner, vilket nog betyder att den snart försämras som fjärillokal. Men det finns hopp. Göran Palmqvist fann ett exemplar i Närshamn 2.VII. 09. Vi måste nu leta upp någon förekomst för malörtsmåstävmalen på fastlandet.

Scrobipalpula tussilaginis (Frey, 1867), hästhovsmåstävmal, fann jag fem minor av i ett litet grustag i Sk. Torsebro 27.IX. 2009 (Svensson 2010). Från den enda puppan som kunde upptäckas kläcktes inomhus 25.IV. 2010 en fjäril som bekräftade bestämningen. Kanske hade de andra larverna redan gått ut och förpuppat sig på platsen. Tillsammans med Bo Olsson besökte jag 7.IX lokalen och Bo kunde insamla tre minor i hästhovsblad, så fjärilen hade hållit sig kvar men i en alltför svag population. Också för denna art måste vi leta upp fler förekomster i landet.

Klimeschiopsis kiningerella (Duponchel, 1843), bergnejlikmal, finns nog lite varstans, men har förmågan att hålla sig undan från fjärilsamlare. Att vi fortfarande inte känner larvens näringsväxt är en av orsakerna. Man misstänker tjärblomster (*Lychnis viscaria*). Peter Koch-Schmidt insamlade totalt tre exemplar i Sm. Långemåla, Danmarksvägens naturreservat 3 och 10.VII. Arten har även visat sig vid Kakängssundet i södra Gästrikland, där Clas Källander fann ett exemplar den 13.VII. Lokalen är rik fuktig och kalkpåverkad, tjärblomster saknas men gökblomster (*Lychnis flos-cuculi*) och rödblära (*Silene dioica*) förekommer rikligt.

Anacampsis fuscella (Eversmann, 1844), klöversobermal, har Björn Carlsson kläckt 22.VI från Sö. Mariefred, Läggesta, kanske vår sydligaste lokal hittills.

Anarsia lineatella Zeller, 1839, körsbärsbuskpalpmal, rapporterar Clas Källander och Nils Ryrholm tre exemplar av från Up. Skutskär herrgård 6.VIII.

Epiphyas postvittana (Walker, 1863), australienvecklare, har kanske säkrat sin förekomst i landet. En nyzeeländsk lepidopterolog som studerar artens spridning i världen, kunde med hjälp av feromon konstatera att den fanns ute i parken i Sk. Alnarp och inte enbart i växthuset (jämför Svensson 2009).

Figur 5. ***Denisia luticiliella*** *(Erschoff, 1877) parkpraktmal. Ny för Sverige. Fångad i Skutskär, Uppland 6.VIII 2010 av Clas Källander och Nils Ryrholm. Foto Nils Ryrholm*

Denisia luticiliella*. Captured for the first time in Sweden. The moth was found in i Skutskär, Uppland 6.VIII 2010 by Clas Källander och Nils Ryrholm.*

Trachysmia vulneratana (Zetterstedt, 1839), fjällskärepraktvecklare, skrapade jag upp honor av i antal 14 och 15.VII på en lättåtkomlig fin myr med fjällskära in på vägkanten i Jä. Kall, Fäviken (landsvägen Järpen-Huså). Endast en hane sågs, så det var nog i slutet av flygtiden. Nils Ryrholm, Hartmut Roweck och Nikolay Savenkov fick tag i ett exemplar i To. Jukkasjärvi, Sautuvuoma 8.VII.

Olethreutes aurofasciana (Haworth, 1811), gulbandvecklare, fann Peter Koch-Schmidt oväntat på en inlandslokal, när han fick totalt 22 exemplar vid ljusfångst i Danmarksvägens naturreservat 3, 5 och 10.VII. Hans Karlsson tog ett exemplar och Bengt Å. Bengtsson lyckades få in två hanar 22.VII. Tydligen finns här en stark population på en ovanlig biotop med begränsad yta (Forslund 1997). Numera är arten i övrigt endast känd i Sverige från Koster. På Per Benanders gamla lokal vid Kungagraven i Kivik, där han tog ett exemplar på en mossig alm 8.VII.1934, är skogen tämligen oförändrad, så fjärilen kan finnas kvar.

Endothenia pullana (Haworth, 1811), knölsyskevecklare, har fortfarande inte anträffats utanför Öland i Sverige, där den emellertid finns kvar på sina föregående år anmälda fyndplatser. Bengt Åke kläckte från torra stänglar av knölsyska (*Stachys palustris*) ett exemplar från larv insamlad 7.X. 09 i Eriksöre och 4 hanar och 2 honor från larver insamlade också 7.X i Kastlösa.

Ancylis paludana (Barrett, 1871), sumpvialsikelvecklare, var i Sverige tidigare bara känd från några kustlokaler i Norrbotten. Vid det svenska entomologmötet i Blekinge utanför Ronneby passade jag den 5 juni på att tillsammans med Christer Bergendorff besöka en fuktäng väster om utloppet från sjön Bredasund för att söka efter *Agonopterix bipunctosa* ängsskäreplattmal som jag hade funnit där för många år sedan. Arten fanns glädjande nog kvar på platsen. Mycket överraskande fann jag dessutom ett exemplar av sumpvialsikelvecklare genom håvning på värdväxten kärrvial *Lathyrus palustris*. Arten är annars närmast känd från Bornholm.

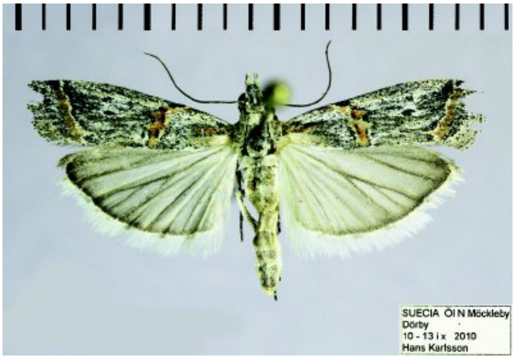
Eucosma scorzonerana (Benander, 1942), svinrotvecklare. Värdväxten har Per Sjökvist äntligen bekräftat genom kläckning från svinrot (*Scorzonera humilis*). Se även föregående års rapport (Svensson 2010).

Epiblema tetragonana (Stephens, 1934), mörk rosenvecklare, ses sällan och har anträffats på endast ett fåtal vitt skilda lokaler, men är av oklar anledning säkerligen förbisedd. Jan-Olov Björklund håvade en sliten hona dagtid 12.VIII i Up. Gräsö, Rönngrund, från låga hartsrosor (*Rosa villosa* ssp. *mollis*) i en igenväxande tidigare betad strandskog. Vid ytterligare två tillfällen under 2000-talet har han håvat arten från låga hartsrosor i gles strandskog på öar utanför Gräsö. Han har sökt efter den utan resultat i Uppland på många olika arter av rosor i skilda typer av miljöer. Han misstänker att artens sällsynthet kan förklaras av att den tidigare gynnats av betade strandskogar, en typ av miljö som blivit alltmer sällsynt.

Cydia amplana (Hübner, 1799), tegelfärgad ekollonvecklare fick Clas & Karl Källander och Nils Ryrholm i sina ljusfällor; ett ex 26-31.VII Sk Ö Hoby. Spraggehusen samt ett ex 17-26. VIII Sk. Kåseberga-åsen.

Platyptilia capnodactyla (Zeller, 1841) pestskråpfjädermott. Clas & Karl Källander och Nils Ryrholm fick ett ex. i sin ljusfälla 29.VI- 7.VII i Sk. Ö Hoby. Örnahusen, vilket är förvånansvärt tidigt för denna art.

Selagia argyrella (D&S, 1775), silverglansmott, finns det ett möjligt svenskt exemplar av på Riksmuseum, men först nu föreligger

Figur 6. ***Psorosa nucleolella*** *(Möschler, 1866) kärnmott. Ny för Sverige. Tagen i ljusfälla den 10–13. IX.2010 av Hans Karlsson i Dörby, N. Möckleby, Öland. Foto Bengt Å. Bengtsson.*

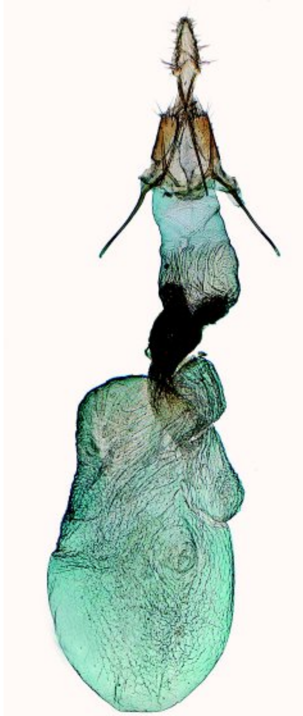
Psorosa nucleolella*. New to Sweden. Caught in a light trap by Hans Karlsson during 10–13.IX.2010 in Dörby, N. Möckleby, Öland, Sweden.*

två säkra fynd i landet och de första i modern tid. Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm och Jan-Olof Örden fick ett exemplar i sin ljusfälla på Kåsebergaåsen i Skåne 21-28. VII och Jan-Olof ett exemplar på Sandhammaern 31.VII-6.VIII. Arten fångades på Bornholm 2009 och åter i ett tiotal exemplar 2010. Arten är knuten till varma torrmarker av ett slag som finns i Kåseberga-Sandhammarområdet.

Nephopterix angustella (Hübner, 1796) benvedsmott börjar visa sig mer i sydöstra Skåne igen. Clas & Karl Källander, Nils Ryrholm och Jan-Olof Ördén fick ett exemplar 28.VIII–3.IX samt ett ex. 4-12.IX i Kåseberga.

Apomyelois bistriatella (Hulst, 1877), skiktdynemott, har Gunnar Isacsson kläckt från skiktdyna på ett brandfält efter skogsbrand 2008 i Ha. Åsa, Kläppe. Larver fann han 14.VII och en hona kläcktes 20.VIII. Fjärilen kommer ibland till lampa långt från kläckningsplatsen. Exempelvis rapporterar Jesper Lind ett exemplar i Sö. Västerljung, Erikslund 10.VII, Bengt Å. Bengtsson fick en hane i Danmarksvägens naturreservat 22.VII, och Peter Koch-Schmidt en fjäril i Sandby på Öland 13.VIII.

Psorosa nucleolella (Möschler, 1866) .togs redan 1997 i Nyland, Finland (Anononym 1999), något som knappast har uppmärksam-

Figur 7. Hongenitalier av ***Psorosa nucleolella*** *(Möschler, 1866) (exemplaret i Figur 6). Preparat BÅB 1918X. Foto Bengt Å. Bengtsson.*

Female genitalia of ***Psorosa nucleolella*** *(specimen shown in Figur 6). Slide BÅB 1918X.*

Figur 8. ***Ecpyrrhorrhoea rubiginalis*** *(Hübner, 1796) rödgult ängsmott. Ny för Sverige. Det avbildade exemplaret är funnet i Skåne, Maglehem den 7.VIII.2010 av Anders Ohlsson. Foto Anders Ohlsson.*

Ecpyrrhorrhoea rubiginalis*. New to Sweden. Found in Maglehem, Skåne, Sweden by Anders Ohlsson on 7.VIII.2010.*

mats här i Sverige. År 2010 påträffades ytterligare två exemplar i Finland, dels i Norra Karelen, dels i Södra Karelen. När Hans Karlsson fick en hona i ljusfälla hemma hos sig i Dörby i Norra Möckleby på Öland 10-13.IX, medförde den sålunda stora bestämningsproblem. Fjärilen liknar något *Abrephia compositella* (Treitschke, 1835), prydligt molnmott, men är mindre, vingbredd 18 mm, och har rakare yttre tvärlinje i framvingarna (Fig. 6). Genitalierna skiljer sig på olika sätt; exempelvis saknar *P. nucleolella* bägarlik utvidgning i ostium (Fig. 7). Fjärilen är hos oss sannolikt en tillfällig immigrant och har sina fasta förekomster i sydost, exempelvis i södra Ural. I övrigt har det varit svårt att få fram närmare uppgifter om arten, exempelvis näringsväxt. Som svenskt namn föreslår Hans **kärnmott**.

Acrobasis tumidana (D&S, 1775), bergekbladmott, har just ingen sett till på senare år. Den lever dock kvar i landet. Magnus Unger har funnit ett exemplar vardera 5 och 7.VIII i Ha. Släp, Kyrkobyn.

Homoeosoma nebulella (D&S, 1775), molnigt tistelkorgmott, kanske är bofast i landet, eftersom enstaka exemplar rapporteras år efter år från olika platser mestadels tagna i ljusfällor. Clas & Karl Källander och Nils Ryrholm fick ett ex. 5–28.IX i sin ljusfälla i Sk Ö Hoby, Spraggehusen. Mats Lindeborg fick under hösten ett exemplar i Runsbäck 9.IX, Hans Karlsson ett i Dörby 3-9.IX och Jesper Lind ett i Mellstaby 29.VIII-23.IX, alla på Öland. I Södermanland, Stora Lundby, Selaön, Stallarholmen tog Björn Carlsson ett exemplar 13.IX.

Vitula biviella (Zeller, 1848), tallhängemott. Magnus Unger fotograferade en fjäril på ön Nidingen i Halland 16.VII. Fjärilen håller gärna till bland bergtallar vid kusterna.

Scoparia conicella (La Harpe, 1855), bokskogsugglemott, visade sig för första gången i Halland. Arten tycks ha en förekomst i de sista resterna av magra gammelbokskogar i södra Halland, vilket ökar bevarandevärdet av dessa urskogsliknande rester ytterligare. Dessutom tycks arten ha haft ett ”mycket bra” år, sannolikt med betydligt högre numerärer än normalt eftersom arten även visade sig utanför sina normala habitat och på undersökta lokaler där den aldrig visat sig förut. Nils Ryrholm hittade fjärilen i Ha Esmared, Mästocka skjutfält, tre ex 13.VII, två ex 21.VII, Skogaby, S. Kattarp ett ex 21. VII, ett ex 23.VII. Dessutom fann Jan-Olov Björklund och Janis von Heyking arten vid Ha Dömestorp 4. VII. Foto finns på Artportalen.

Heliothela wulfeniana (Scopoli, 1763), svart solmott. Den lilla svarta fjärilen flyger på dagen men är svår att se. Att den även någon gång kommer till ljus på natten, som skedde i grustaget vid Bäckaskogs station i Kiaby i Skåne 14.VIII, var för mig en ny upplevelse, något som väl bidrog till att den förorsakade bestämningssvårigheter. Framvingarna hade dessutom nästan osynliga tvärlinjer och strödda silverglänsande fjäll, vilket jag inte sett hos andra exemplar. En granskning av palperna löste problemet. De är mycket särpräglade, svarta med vit undersida på en buskig tofs som når nästan lika långt ut som den mycket korta ändleden, vilken just inte avviker särskilt mycket från tofsen. Krister Larsson observerade ett exemplar på örtrik sandmark på Revingehed i Skåne vid Silvåkra 7.VIII. Från Halland rapporterar Ronny Lindman 20-25 exemplar i Veinge betongs grusgrop i Veinge 14.VII-4.IX.

Ecpyrrhorrhoea rubiginalis (Hübner, 1796). Ett exemplar kom i ljusfälla tillhörig Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm och Jan-Olof Ördén på Kåseberga-åsen i Skåne 29.VII-6.VIII och Anders Ohlsson fick ett exemplar på ljus i Maglehem 7.VIII. Enligt Slamka (1995) låg nordgränsen för denna arts utbredning då i nordkanten av Alperna, i Polen och Tyskland. Sedan har arten expanderat norrut precis som många andra fjärilsarter i ett allt varmare klimat. Arten verkar nu vara bofast i norra Polen upp till Östersjökusten och i Brandenburg runt Berlin. I Danmark hittades den för första gången på Bornholm 2009 och åter där 2010. Utöver de två fynd som nu gjorts i Sverige har arten även expanderat på andra sidan Östersjön och för första gången hittats i Lettland 2010. Sannolikt tillhör de svenska fynden immigranter, men lika sannolikt blir arten snabbt bofast här. Larven lever på olika kransblommiga växter (fam. *Lamiaceae*), bl.a. på arter inom släktena *Stachys* och *Galeopsis*, så förutsättningar finns att arten även skall kunna etablera sig i Sverige. Fjärilen flyger i Centraleuropa i två generationer april-maj samt augusti-september, vilket inte riktigt stämmer med tidpunkten för de svenska fynden.

Fjärilen (Fig. 8) liknar ett ovanligt trubbvingat och färgglatt kungsljusmott *Anania verbascalis* (D&S 1775), men man kan skilja arterna på att *rubiginalis* har en tydligt mörkare bård längs vingarnas ytterkant. Som svenskt namn föreslår insamlarna **rödgult ängsmott**.

Anania verbascalis (D&S, 1775), kungsljusmott, är vid det här laget nog bofast i landet. På Gotland fick Clas & Karl Källander och Nils Ryrholm inalles 6 exemplar från mitten av juli till slutet av augusti i sina ljusfällor på södra Gotland. Även i Skåne visade den sig, Clas & Karl Källander, Nils Ryrholm och Jan-Olof Ördén fick ca 10 exemplar i sina ljusfällor från slutet av juni till slutet av augusti. Själv fick jag ett exemplar i grustaget vid Bäckaskogs station den 4.VII, alltså på samma lokal som Bengt Å. Bengtsson fann ett ex. den 28.VII.2009, varför man kan anta att arten är bofast där då kungsljus växer rikligt på platsen.

Loxostege commixtalis (Walker, 1866), myrljusmott, är en art vars nuvarande och kvarvarande förekomst i Sverige har diskuterats under senare år. Sannolikt flyger denna art tidigt på säsongen i nordligaste Sverige, vilket gör att lepidopterologer ibland kommer för sent för att få se denna art förutom år med sen säsongstart som exempelvis 2010. Nils Ryrholm, Nikolay Savenkov och Hartmut Roweck hittade enstaka fjärilar på myrar i Torne Lappmarks lågland: ett exemplar vid Jukkasjärvi, Sautuvuoma 24.VI samt ett exemplar vid Masugnsbyn, Vesiovuoma vardera den 26.VI och den 7.VII.

Loxostege turbidalis (Treitschke, 1829), fältmalörtsmott, är sannolikt också på väg att etablera sig i Sverige. Clas Källander fångade ett exemplar på Hamra soptipp 16.VII och i Skåne fick Clas & Karl och Nils ett exemplar i Ö. Hoby, Spraggehusen 8-17.VII.

Nascia cilialis (Hübner, 1796), jättestarrmott, verkar också var på gång att breda ut sig från sina gamla domäner. Clas & Karl Källander och Nils Ryrholm har fått arten både i Skåne, ett ex. 8-17.VII Ö.Hoby, Spraggehusen och på Gotland, ett exemplar 15.VI-17.VII Hamra Suders.

Agrotera nemoralis (Scopoli, 1763), avenboksmott, ser ut att befästa sin ställning i landet. Jan-Erik Malmstigen fick ett exemplar på lampa i Sk. Benestad, Fyledalen, Stenby 7.VI och Ronny Lindman rapporterar det andra halländska exemplaret från Virsehatt i Enslöv 24.VI.

Inga **extragenerationsdjur** har rapporterats, vilket dock inte utesluter att sådana förekommit.

Immigration

Ytterligare ett år med svag immigration men i vart fall *Nomophila noctuella* (D&S, 1775), nattflymott, verkar ha ökat och har uppträtt i flera landskap. I sydöstra Skåne har Clas Källander, Karl Källander, Nils Ryrholm och Jan-Olof Ördén fått sammanlagt bortåt 200 exemplar i sina fällor i Örnahusen, Spraggehusen och Kåseberga 16.VII-15.X. I Blekinge är förstås mindre samlat och därifrån rapporterar Benny Henriksson en observation i Karlskrona,Torskors industriområde i mitten av september, medan Per-Eric Betzholtz uppger 84 exemplar från Utlängan 10-18.VIII och ett exemplar från samma plats 1.X-3.XI. Från Småland finns endast uppgifter från Peter Koch-Schmidt om sammanlagt 5 exemplar i Nybro 10-25.IX och Markus Forslund ett exemplar från Kalmar 5.VIII. Däremot betydligt fler från Öland. Exempelvis har Jesper Lind totalt över 59 exemplar från Mellstaby 9.VIII-23.IX, Per-Eric ett 20-tal från Kapelludden, Saxnäs, Arontorp, N. Ålebäck, Kårehamn och Össby 26VII-2.X, samt Hans Karlsson 41 exemplar från Dörby 10-13.IX. Också på Gotland har arten visat sig talrikt. Clas och Nils uppger över 200 exemplar från ljusfällor i Sundre, Hamra och Öja 14.VII-16.IX. Markus fick sammanlagt 5 exemplar i Gnisvärd 23-25. IX och på Kaupungsklint 5.VIII. Längre norrut är fynden sparsammare. Magnus Unger uppger 3 exemplar från norra Halland, Släp, Kyrkobyn 7.X, Jan-Olov, Clas och Nils totalt 8 exemplar från Uppland, Väddö, Ytterskär 27.VII-16.IX, och slutligen Clas och Nils ett exemplar från Gästrikland, Gävle, Engesberg 4-13.IX.

Euchromius ocellea (Haworth, 1811), immigrantgräsmott, rapporterar Jesper Lind från Mellstaby på Öland genom ett exemplar 29.VIII-23.IX.

Phycitodes lacteella Rothschild, 1915, vitt blommott, tog Clas Källander första gången i Sverige 18.IX. 2001 (Svensson 2002). Ett andra svenskt exemplar fick jag nu på ljus 11.IX i Maglehem, och till Hans Karlssons ljusfällor i Dörby kom ett tredje och fjärde exemplar 10-13. IX, även dessa otvivelaktigt immigranter.

*Figur 9. **Arthroschista hilaralis** (Walker, 1859) smaragdmott. Ny art för Sverige (införd). Funnen den 8.XI.2010 i Hällevik, Blekinge av Christer Bergendorff. Foto Christer Bergendorff.*

***Arthroschista hilaralis**. New to Sweden (introduced). Found in Hällevik, Blekinge, Sweden on 8.IX.2010 by Christer Bergendorff.*

Etiella zinkenella (Treitschke, 1832), tropikärtmott, fick Jan-Olof Ördén ett exemplar av på Sandhammaren under perioden 14-24.IX.

Udea ferrugalis (Hübner, 1796), vandrarängsmott. Clas, Karl, Nils och Jan-Olof fick sammanlagt 18 exemplar i ljusfällor i Sk. Örnahusen, Järahusen, Sandhammaren och Kåseberga 4.IX-15.X. Dessutom har Clas ett exemplar 1.XI från Blekinge, Jämjö, Stora Hammar samt Clas, Karl och Nils två exemplar från Gotland, Sundre och Hamra 15.VIII-17.IX.

Plutella xylostella, kålmal, visade sig hemma hos Clas Källander i Uppsala för första gången under året den 12.V med två exemplar. Under följande helg besökte Clas Gotland och noterade enstaka kålmalar varje natt. Veckan därpå skedde en massiv inflygning till Uppsala och natten till den 18 maj noterades 170 kålmalar och under perioden 18-23 maj mer än 200 per natt! Veckorna därefter minskade arten långsamt i antal men fanns under resten av sommaren hela tiden närvarande. Clas lade inte märke till några fler snabba ökningar i antal som tydde på migration under resten av säsongen. Årets sista kålmal observerade han den 1.XI vid Stora Hammar i Blekinge.

Om den för Sverige och västra Europa nya *Psorosa nucleolella* och den för Sverige nya *Ecpyrrhorrhoea rubiginalis* se ovan.

Införd art

Arthroschista hilaralis (Walker, 1859). När Christer Bergendorff på kvällen 8.XI satt och bildredigerade foton fladdrade en grön fjäril vid hans ben. Första anblicken i det skumma ljuset var väl att det var en färggrann guldögonslända, men denna var mer bjärt färgad. Ett verkligt fint nykläckt mott som han inte sett maken till innan, fotograferades (Fig. 9) och avlivades. Fotot skickades runt till några entomologer, varvid Håkan Elmquist misstänkte denna i Sydostasien till Australien utbredda art. Sökningar på Inter-

*Figur 10. Bild från Stenö, Söderhamns kommun. Här finns en rik fuktängs- och sandmarksflora med bl.a. gråboplattmal **Exaeretia allisella**, renfanesäckmal **Coleophora tanaceti** och smällglimmal **Caryoculum vicinella**. Foto Ingvar Svensson.*

*View from Stenö, Söderhamn Community. In this place interesting species as **Exaeretia allisella**, **Coleophora tanaceti** and **Caryoculum vicinella** may be found.*

Figur 11. Det egendomliga kalkblekefältet i Rödön på Frösön i Jämtland. Förutom tusental guckusko och andra orkidéer fanns de för Jämtland nya småfjärilsarterna mjölonbrokvecklare ***Olethreutes arbutella*** *och granblomknoppmal* ***Acanthophila latipennella****. Foto Ingvar Svensson.*

The remarkable lime marsh on Frösön in Jämtland, Sweden where thousands of ***Cypripedium calceolus*** *and other orchids are growing. New records for the province Jämtland were, e.g.* ***Olethreutes arbutella*** *and* ***Acanthophila latipennella****.*

net visade att detta var troligt. Själv hade jag på en upplyst hotellskylt i Lae på Nya Guinea 8-9. IX.1972 tagit en liknande fjäril. Larven uppges leva på kadam (*Anthocephalus chinensis*), som han inte vet om han såg på sin resa i Thailand och Laos 4 till 6 veckor innan detta fynd. Han hade inte medvetet tagit hem något djur från resan, men sannolikt har det ändå skett på något sätt. Enligt experter finns det mängder av svårbestämda eller obeskrivna mott i tropikerna, så man kan inte vara säker på att vi fått fram rätt vetenskapligt namn, men på svenska kan denna utan tvivel införda art kallas **smaragdmott**.

Aktuella lokaler

Strandängen på *Stenö* i Söderhamns kommun är fågelskyddsområde med tillträdesförbud på våren och sommaren, vilket försvårar eller omöjliggör utforskning. Det går emellertid en stig ut till ett fågeltorn inom området och även utanför det delvis nerfallna stängslet mot söder är naturen ställvis likartad (Fig. 10). Det strövade också omkring folk inom fågelskyddsområdet, så det verkade som man tog lätt på förbudet och någon större skada gjorde de nog inte heller. Området ligger en mil sydost om Söderhamn intill badstrand och campingplats

Figur 12. Bild från Vackermyr, Hammerdal, Jämtland. På lokalen finns bl.a. mängder av kärrspireblomvecklare ***Phalonidia minimana*** *spp.* ***tarandina*** *och gulpalpmossmal* ***Bryotropha plantariella****. Foto: Ingvar Svensson.*

In the rich marsh Vackermyr, Hammerdal in Jämtland species as ***Phalonidia minimana*** *spp.* ***tarandina*** *and* ***Bryotropha plantariella*** *may be found in large numbers.*

någon km utanför Sandarne och är lätt åtkomligt med bil på sandvägarna genom den delvis glesa skogen. Det finns en rik fuktängs- och sandflora med rikligt av bl.a. fackelblomster (*Lythrum salicaria*) och strandglim (*Silene uniflora*). Jag besökte platsen 25.VI och Bo Olsson 1.VIII och vi fann åtskilliga för Hälsingland nya arter, exempelvis gråboplattmal, tvåfärgad morotplattmal, renfanesäckmal, smällglimmal (*Exaeretia allisella, Depressaria depressana, Coleophora tanaceti, Caryocolum vicinella*). Det mesta återstår utan tvivel att upptäcka.

Kalkblekekärret på *Rödön* (Fig. 11) en mil nordväst om Östersund är nog det mest intressanta och lättillgängliga i siluromrädet i Jämtland och fick några besök under min Jämtlands-vistelse 27.VI-16.VII. Man kommer dit med bil från E14 vid Krokom söderut och tar en grusväg mot öster något före bron till Frösön och följer stranden till Storsjön någon km där ett litet flackt grustag med goda parkeringsmöjligheter syns. En väl upptrampad stig uppför slänten genom barrskogen leder efter några tiotal meter in på kalkblekeområdet. Vegetationen saknas helt på stora fläckar, men den i Jämtland ovanliga växten mjölon (*Arctostaphylos uva ursi*) finns och från den skraphåvades mjölonbrokvecklare (*Olethreutes arbutella*). Enbuskar finns det gott om och från dem skrämdes enbarkvecklare (*Cydia duplicana*). Båda var nya för landskapet liksom granblomknoppmal (*Acanthophila latipennella*), som Bengt Å. Bengtsson tog 6-7.VII. Det saknas förstås inte rara orkidéer som flugblomster (*Ophrys insectifera*) och guckusko (*Cypripedium calceolus*), men orkidéer är märkligt nog värdelösa som larvmat för fjärilar och ingen art är monofag. Enda gången jag fått säkert belägg av fjärillarver på hithörande växter är när L. Anders Nilsson 1988 fann larver och kläckte imago av den synnerligen polyfaga grå lövträdsbredvecklaren (*Syndemis musculana*) i fruktställningar av ängsnycklar (*Dactylorhiza incarnata*).

Vackermyr är ett annat fint kalkkärr i Jämtland, spångat och lättillgängligt (Fig. 12), även om den långa skogsvägen dit kan vara svårbemästrad. Man tar av mot öster från Inlandsvägen, väg 45, ca 7 km söder om Hammerdal och försöker hitta de små vägvisningsskyltarna bortåt en mil innan man kommer till en liten rastplats med parkering, vindskydd med foldrar och toalett, förutom massvis av knott och mygg. I området finns mängder av nordisk stormhatt (*Aconitum lycoctonum*). Ännu har dock ingen funnit stormhattrotvecklare (*Endothenia hebesana*) där, men då ska man förstås vara på plats före mitten av juni för att få se fjärilen. Inne på kärret är mörka stora exemplar av kärrspireblomvecklare (*Phalonidia minimana ssp.tarandina*) mycket vanliga omkring mitten av juli. Eventuellt kommande DNA-undersökningar kommer sannolikt att visa att underarten är en god art.

Välliste är visserligen bara ett lågfjäll i utkanten av fjällområdet, men det är i någon mån kalkpåverkat och framför allt lättillgängligt och man kommer med bil nästan upp på kalfjället. Sista vägbiten från den stora parkeringsplatsen vid Trillevallens kafé är dock mycket brant och nog endast farbar med fyrhjulsdrift (Fig. 13). Till Trillevallen kommer man från E14 på vägen söderut från Undersåker mot Vålådalen. I den gamla granskogen tog Erik Norstrand 1944 det första svenska exemplaret av nordlig barrskogsbrokvecklare (*Phiaris hyperboreana*). Den är inte återfunnen i Jämtland men finns förmodligen i gammal granskog hela vägen norrut till Lule och Torne lappmark, där några lokaler numera är kända. På den närmast på bilden synliga fuktiga sluttningen finns bl.a. i första halvan av juli fjällskärepraktvecklare (*Trachysmia vulneratana*) och videvikbladmal (*Callisto coffeella*).

Nya landskapsfynd

77. *Stigmella svenssoni*. Bo (JOJS).
112. *Heliozela resplendella*. Vg (JOJS 74).
113. *H. hammoniella*. Vg (JOJS 64), Bo (JOJS, PHNS).
195. *Stenoptinea cyaneimarmorella*. Ha (LNYS).
200. *Nemapogon wolffiella*. Jä (SVNS).
202a. ***N. gliriella***. Sm (KSMS).
205. *N. nigralbella*. Ha (LNYS 08, UMSS), Vs (LAWS).
215. *Monopis obviella*. Vs (LAWS, MAIS).
281. *Phyllonorycter corylifoliella*. Ha (LNYS), Up (HHLS).
285. *P. dubitella*. Vs (LAWS).
316a. ***P. populifoliella***. Up (HHLS).
316b. *Cameraria ohridella*. Up (GNBS, LÖÅS).
320. *Roeslerstammia exlebella*. Gä (KJCS).
374. *Yponomeuta irrorella*. Ha (LNYS), Vg (UMSS).
375. *Y. plumbella*. Bo (Peter Backman, PHNS).
389. *Paraswammerdamia lapponica*. Jä (SVNS).
396. *Prays fraxinella*. Dr (Yngve Johansson).

413. *Ypsolopha asperella*. Ha (UMSS).
437. *Leucoptera lustratella*. Up (HHLS 09).
456. *Exaeretia allisella*. Hs (OLBS).
469. *Depressaria leucocephala*. Jä (EQTS, HHLS, IMBS, PGAS, VÄYS).
474. *D. depressana*. Hs (OLBS).
479a. *Agonopterix multiplicella*. Up (BJOS, KJCS, RYRS).
482. *A. selini*. Vs (LAWS 09).
511. *Pseudatemelia flavifrontella*. Vr (PENS).
522a. ***Denisia luticiliella***. Up (KJCS, RYRS).
570. *Elachista apicipunctella*. Bo (JOJS, PHNS).
582. *E. maculicerusella*. Jä (BÅBS).
598. *E. pullicomella*. Jä (BÅBS).
603. *E. serricornis*. Vb (PGAS).
618. *Coleophora gryphipennella*. Ds (SVNS).
619. *C. flavipennella*. Gä (KJCS).
632. *C. fuscocuprella*. Bo (JOJS).
658. *C. mayrella*. Jä (SVNS).
699. *C. virgaureae*. Ån (OLBS).
703. *C. sternipennella*. Jä (SVNS).
704. *C. boreella*. Ån (SVNS).
705. *C. squamosella*. Jä (BÅBS).
726. *C. tanaceti*. Hs (SVNS).
731. *C. follicularis*. Öl (BÅBS 82).
739. *C. saponariella*. Sm (GNBS, BÅBS), Ha (BÅBS).
754. *Batrachedra pinicolella*. Hs (OLBS).
767. *Mompha sturnipennella*. Bo (JOJS, PHNS).
782. *Scythris potentillella*. Jä (BÅBS).
788. *S. noricella*. Jä (BÅBS, SVNS).
794. *S. laminella*. Vr (PENS).
800. *Holcocera inunctella*. Sm (BÅBS).
831. *Monochroa suffusella*. Ha (UMSS).
844. *Xystophora pulveratella*. Jä (SVNS).
852. *Teleiodes vulgella*. Ha (UMSS).
854. *T. paripunctella*. Jä (SVNS).
883. *Chionodes electella*. Vs (LAWS, MAIS).
915. *Psoricoptera gibbosella*. Nä (LAWS, MAIS).
922. *Scrobipalpula psilella*. Bo (JOJS 95).
922a. *S. diffluella*. Bo (HHLS 09).
952. *Caryocolum vicinella*. Hs (OLBS).
956. *Klimeschiopsis kiningerella*. Gä (KJCS).
957. *Nothris verbascella*. Ha (LNYS).
963. *Sophronia sicariella*. Ha (RYRS).
973. *Acanthophila alacella*. Gä (KJCS).
974. *A. latipennella*. Jä (BÅBS).
979. *Anacampsis temerella*. Vr (PENS).
983. *Pexicopia malvella*. Ha (LNYS, UMSS).
1045. *Cnephasia longana*. Ha (UMSS).
1051. *C. incertana*. Vr (PENS).
1064. *Spatalistis bifasciana*. Vr (PENS).
1070. *Acleris sparsana*. Dr (Yngve Johansson).
1079. *A. shepherdana*. Ha (LNYS).
1087. *A. cristana*. Nä (EQTS) Up (BJOS, KJCS, RYRS).
1106. *Phalonidia curvistrigana*. Up (BJOS, KJCS, RYRS, Janis von Heyking).
1139. *Cochylidia implicitana*. Gä (KJCS, RYRS).
1118. *Eupoecilia ambiguella*. Hs (SVNS).
1156. *Celypha rufana*. Bo (PHNS, UMSS).
1158. *C. cespitana*. Jä (BÅBS, SVNS).
1161. *Olethreutes dalecarliana*. Vr (PENS).
1169. *O. arbutella*. Jä (BÅBS, SVNS).
1183. *O. aurofasciana*. Sm (KSMS).
1203. *Apotomis capreana*. Hr (KJCS, RYRS).
1231. *Eudemis profundana*. Gä (KJCS).
1247. *Ancylis paludana*. Bl (SVNS).
1293. *Gypsonoma oppressana*. Ha (Janis von Heyking, UMSS).
1300. *Epiblema rosaecolana*. Vg (UMSS 08).
1310. *Epiblema graphana*. Up (BJOS).
1317. *Eucosma fulvana*. Ha (RYRS, LNYS, Janis von Heyking).
1324. *Eucosma lacteana*. Gä (KJCS, RYRS), Hs (GFJS).
1324a. *E. metzneriana*. Vs (GFJS 09).
1330. *E. conterminana*. Vs (LAWS).
1331. *E. campoliliana*. Sm (BÅBS), Ds (SVNS).
1346. *Enarmonia formosana*. Vs (MAIS).
1358. *Pammene giganteana*. Go (LTSS).
1365. *P. aurita*. Ha (LNYS).
1368. *Pammene fasciana*. Gä (KJCS).
1369. *P. germmana*. Ha (LNYS).
1372. *Cydia succedana*. Jä (BÅBS).
1375. *C. duplicana*. Jä (SVNS).
1394. *C. inquinatana*. Ha (UMSS).
1410. *Dichrorampha petiverella*. Jä (BÅBS, SVNS).
1415. *D. obscuratana*. Jä (SVNS).
1420. *D. consortana*. Jä (BÅBS).
1423. *D. gueneeana*. Jä (SNSS).
1427. *D. aeratana*. Bo (PHNS 09).
1429. *Prochoreutis sehestediana*. Sm (GNBS).
1492. *Pselnophorus heterodactyla*. Up (HHLS).
1517. *Sciota adelphella*. Ha (LNYS, RYRS), Sm. (Sven Johansson, LJRS).
1525. *Dioryctria sylvestrella*. Ha (UMSS).
1534a. ***Psorosa nucleolella***. Öl (KAHS).
1544a. *Nephopterix angustella*. Ha (LNYS).
1551. *Assara terebrella*. Jä (BÅBS).
1554. *Numonia marmorea*. Gä (KJCS).
1560a. *Phycitodes lacteella*. Sk (SVNS), Öl (KAHS).
1620. *Catoptria falsella*. Jä (SVNS).
1626. *Pediasia contaminella*. Ha (UMSS).
1635. *Scoparia conicella*. Ha (BJOS, RYRS).
1651. *Evergestis extimalis*. Ha (KURS, UMSS)
1667a. ***Ecpyrrhorrhoea rubiginalis***. Sk (KJCS, KJKS, OAOS, RYRS, ÖRDS).
1672. *Loxostege turbidalis*. Go (KJCS).
1693. *Udea prunalis*. Jä (SVNS).
1696. *U. olivalis*. Sm (LTSS).
1705b. ***Arthroschista hilaralis***. Bl (BEFS).
1706. *Agrotera nemoralis*. Ha (LNYS).

Insamlare och observatörer

Peter Backman, BEFS=Christer Bergendorff, BIPU= Pavel Bina, BJOS=Jan-Olov Björklund, BZZS=Per-Eric Betzholtz, BÅBS=Bengt Åke Bengtsson, Björn Carlsson (Strängnäs), EQTS=Håkan Elmquist, FOUS=Markus Forslund, GFJS=Östen Gardfjäll, GNBS= Bert Gustafsson, HHLS=Hans Hellberg, HEYS=Benny Henriksson, Janis von Heyking, IKGS=Gunnar Isacsson, IMBS=Lars Imby, JOHS=Roland Johansson, Yngve Johansson (Borlänge), Sven Johansson (Bredaryd), JOJS=Jan Å. Jonasson, KAHS=Hans Karlsson, KUMS=Lars Kullmar,

Figur 13. Bild från Välliste, Jämtland. Fjället är numera lätt att nå med bil. Den fuktiga sluttningen är delvis kalkpåverkad med intressant flora. Här kan småfjärilarna fjällskärepraktvecklare ***Trachysmia vulneratana*** *och videveckmal (videvikbladmal)* ***Callisto coffeella*** *påträffas. Foto: Ingvar Svensson.*

The mountain Välliste in Jämtland is easy to reach by car. ***Trachysmia vulneratana*** *and* ***Callisto coffeella*** *may be found here.*

KJCS=Clas Källander, KJKS=Karl Källander, KSMS=Peter Koch-Schmidt, LAWS=Sven Larsson, LEWS=Anders Lewin, LJRS=Jesper Lind, LNYS=Ronny Lindman, LTSS=Mats Lindeborg, LÖÅS=Åke Lindelöw, MAIS=Jan-Erik Malmstigen, OAOS=Anders Ohlsson, OLBS=Bo Olsson, PENS=Carl-Åke Pettersson, PGAS=Göran Palmqvist, PHNS=Hans Petersson, RYRS=Nils Ryrholm, Håkan Sandin, SPAS=Patrick Sjöberg, SVNS=Ingvar Svensson, SÖKS=Per Sjökvist, VÄYS=Jukka Väyrynen, UMSS=Magnus Unger, ÖRDS=Jan-Olof Ördén

Litteratur

Anonym 1999. – Baptria 24(3): 170.

Bengtsson, B.Å. 2010. *Caloptiia jurateae* sp.n., a sibling species of *C. semifascia* (Haworth, 1828) (Lepidoptera, Gracillariidae). – Ent. Tidskr. 131: 105-112.

Bengtsson, B.Å., Johansson, R. & Palmqvist, G. 2008. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Käkmalar-säckspinnare. Lepidoptera: Micropterigidae-Psychidae. – ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Bengtsson, B.Å. & Johansson, R. 2011. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Bronsmalar-rullvingemalar. Lepidoptera: Roeslerstammidae-Lyonetidae. – ArtDatabanken, SLU, Uppsala. (Under tryckning)

Cederholm, L. 1978. Namnkoder – ett förslag till enhetliga personangivelser inom biologin. – Ent. Tidskr. 99: 135-141.

Cederholm, L. 1991. Svenska Zoolog-listan. – Stencil. Zoologiska Museet i Lund.

Forslund, M. (red.) 1997. Natur i Östra Småland. – Länsstyrelsen i Kalmar län.

Slamka, F. 1995. Die Zünzlerartigen (Pyraloidea) Mitteleuropas. – Slamka, Slovakia.

Svensson, I. 1995. Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 1994. – Ent. Tidskr. 116: 47-53.

Svensson, I. 2002. Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 2001. – Ent. Tidskr. 123: 1-11.

Svensson, I. 2009. Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 2008. – Ent. Tidskr. 130: 61-72.

Svensson, I. 2010. Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 2009. – Ent. Tidskr. 131: 17-27.

Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Catalogus lepidopterorum sueciae. – Naturhistoriska Riksmuseet & Entomologiska föreningen, Stockholm.

Svensson, I. & Palmqvist, G. 1990. Förteckning över svenska fjärilsnamn. – Entomologiska föreningen, Stockholm.

--

På grund av Ingvars bortgång fortsätter den årliga rapporteringen tills vidare att sammanställas av undertecknad. Inga större förändringar av rapportens utseende planeras. Alla är varmt välkomna med uppgifter om spännande fynd under 2011. Jag önskar er lycka till med säsongen!

Bengt Å. Bengtsson
Lokegatan 3
386 93 Färjestaden
E-post: bengt.a.bengtsson@gmail.com